

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΤΟ ΕΛΕΓΚΤΙΚΟ ΣΥΝΕΔΡΙΟ

ΣΕ ΕΛΑΣΣΟΝΑ ΟΛΟΜΕΛΕΙΑ

ΠΡΩΤΗ ΣΥΝΘΕΣΗ

Συνεδρίασε δημόσια στο ακροατήριό του, στις 6 Δεκεμβρίου 2017, με την εξής σύνθεση : Ανδρονίκη Θεοτοκάτου, Πρόεδρος, Ιωάννης Σαρμάς, Άννα Λιγωμένου και Αγγελική Μαυρουδή, Αντιπρόεδροι, Γεώργιος Βοΐλης, Μαρία Αθανασοπούλου, Ευαγγελία - Ελισάβετ Κουλουμπίνη, Σταμάτιος Πουλής, Δημήτριος Πέππας, Στυλιανός Λεντιδάκης, Βιργινία Σκεύη, Δέσποινα Τζούμα, Ευφροσύνη Παπαθεοδώρου, Κωνσταντίνος Παραθύρας, Αργυρώ Μαυρομμάτη, Κωνσταντίνος Κρέπης και Γεωργία Παπαναγοπούλου (εισηγήτρια), Σύμβουλοι. Επίσης μετείχαν οι Σύμβουλοι Βασιλική Προβίδη, Ασημίνα Σακελλαρίου, Ευαγγελία Σεραφή, Ειρήνη Κατσικέρη και Νεκταρία Δουλιανάκη, ως αναπληρωματικά μέλη. Γραμματέας η Ελένη Αυγουστόγλου.

Γενικός Επίτροπος Επικρατείας : Αντώνιος Νικητάκης, Επίτροπος Επικρατείας, κωλυομένης της Γενικής Επιτρόπου της Επικρατείας στο Ελεγκτικό Συνέδριο, Χρυσούλας Καραμαδούκη.

Για να δικάσει την από 23.10.2015 (αριθμ. καταθ. 2915/23.10.2015) αίτηση του ν.π.δ.δ., με την επωνυμία «Ίδρυμα Κοινωνικών Ασφαλίσεων - Ενιαίο Ταμείο Ασφάλισης Μισθωτών» (Ι.Κ.Α.-Ε.Τ.Α.Μ.), που εδρεύει στην Αθήνα (οδός Αγ. Κωνσταντίνου αριθ. 8) και εκπροσωπείται νόμιμα από τον Διοικητή του, το οποίο παραστάθηκε δια δηλώσεως του άρθρου 133 παρ. 2 Κ.Δ.Δικ. του πληρεξουσίου δικηγόρου του Επαμεινώνδα Ατσαβέ (Α.Μ./Δ.Σ.Α. 24718),

κ α τ ά της του ..., τελευταίας γνωστής διαμονής (οδός), η οποία δεν παραστάθηκε.

Με την αίτηση αυτή το αιτούν επιδιώκει την αναίρεση της 5173/2015 απόφασης του ΙΙ Τμήματος του Ελεγκτικού Συνεδρίου.

Κατά τη συζήτηση που ακολούθησε το Δικαστήριο άκουσε:

Τον Επίτροπο της Επικρατείας στο Ελεγκτικό Συνέδριο, ο οποίος πρότεινε την απόρριψη της αίτησης.

Μετά τη δημόσια συνεδρίαση το Δικαστήριο συνήλθε σε διάσκεψη, με παρόντα τα τακτικά μέλη που έλαβαν μέρος στη συζήτηση της υπόθεσης, εκτός από τους Συμβούλους Γεώργιο Βοΐλη, Ευαγγελία - Ελισάβετ Κουλουμπίνη και Στυλιανό Λεντιδάκη, που είχαν κώλυμα (άρθρα 11 παρ. 2 του Κώδικα Νόμων για το Ελεγκτικό Συνέδριο, που κυρώθηκε με το άρθρο πρώτο του ν. 4129/2013 και 78 παρ. 2 του π.δ. 1225/1981), καθώς και τον Σύμβουλο Κωνσταντίνο Κρέπη, που αποχώρησε από τη διάσκεψη, σύμφωνα με τη διάταξη της παρ. 1 του άρθρου 2 του ν. 1968/1991.

Αφού μελέτησε τα σχετικά έγγραφα και

Σκέφθηκε σύμφωνα με το νόμο,

Αποφάσισε τα εξής :

1. Για την άσκηση της υπό κρίση αίτησης δεν απαιτείται η καταβολή παραβόλου (βλ. άρθρα 61 παρ. 1 και 117 του π.δ/τος 1225/1981 και 73 παρ. 1 του, κυρωθέντος με το άρθρο πρώτο του ν.4129/2013, Κώδικα Νόμων για το Ελεγκτικό Συνέδριο).

2. Με την ένδικη αίτηση, όπως οι λόγοι αυτής αναπτύσσονται με το από 4.12.2017 νομίμως κατατεθέν υπόμνημα, ζητείται παραδεκτώς η αναίρεση της

5173/2015 απόφασης του ΙΙ Τμήματος του Ελεγκτικού Συνεδρίου. Με την απόφαση αυτή έγινε δεκτή έφεση της ήδη αναιρεσίβλητης κατά της .../Συν..../17.1.2006 απόφασης της Τοπικής Διοικητικής Επιτροπής του Περιφερειακού Υποκαταστήματος Συντάξεων Αθηνών του Ι.Κ.Α. και της ενσωματωθείσας σ' αυτήν .../11.3.2005 απόφασης του Διευθυντή του ίδιου Υποκαταστήματος, απορριπτικής αιτήματός της για χορήγηση προσαύξησης της σύνταξης που ελάμβανε λόγω απόλυτης αναπηρίας (άρθρο 42 παρ. 3 του ν. 1140/1981), άλλως του εξωϊδρυματικού επιδόματος (άρθρο 42 παρ. 1 του ν. 1140/1981). Το Τμήμα έκανε δεκτή την έφεση λόγω αναρμοδιότητας του εκδόσαντος την προσβληθείσα απόφαση οργάνου, κρίνοντας ειδικότερα ότι, επειδή η ήδη αναιρεσίβλητη είχε συνταξιοδοτηθεί με το ειδικό καθεστώς του ν. 3163/1955, αρμόδιο όργανο να κρίνει το αίτημά της για χορήγηση του εξωϊδρυματικού επιδόματος του άρθρου 42 παρ. 1 του ν. 1140/1981 δεν ήταν ο Διευθυντής του Υποκαταστήματος Συντάξεων Αθηνών Ι.Κ.Α. και κατ' ένσταση η Τοπική Διοικητική Επιτροπή του ίδιου Υποκαταστήματος, αλλά ο Διευθυντής της παρά τη Διοικήσει του Ιδρύματος Κοινωνικών Ασφαλίσεων Υπηρεσίας Συντάξεων και κατ' ένσταση η Επιτροπή Ελέγχου Πράξεων Κανονισμού Συντάξεων του Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους.

3. Κατά την έννοια των διατάξεων των άρθρων 1 και 5 του ν. 3163/1955 «περί συνταξιοδότησεως του προσωπικού του Ιδρύματος Κοινωνικών Ασφαλίσεων» (Α' 71), 11 παρ. 6 του ν.δ/τος 4277/1962 (Α' 191) και 10 παρ. 6 του ν. 2227/1994 (Α' 129), όπως αυτές ίσχυαν κατά τον κρίσιμο χρόνο, η απονομή σύνταξης και η χορήγηση επιδομάτων στους υπαγόμενους στις διατάξεις του ν. 3163/1955 - είτε ευθέως, είτε με βάση ειδική διάταξη, η οποία

επεκτείνει και στην κατηγορία στην οποία αυτοί ανήκουν το συνταξιοδοτικό καθεστώς του ν. 3163/1955 - που επιλέγουν κατά την έξοδό τους από την υπηρεσία τη συνταξιοδότησή τους σύμφωνα με τις διατάξεις του νόμου αυτού, αντί των διατάξεων που διέπουν τους κοινούς ασφαλισμένους του Ι.Κ.Α. (α.ν. 1846/1951), ανήκει στην αρμοδιότητα όχι των ασφαλιστικών οργάνων του Ιδρύματος, δηλαδή του Διευθυντή του οικείου Υποκαταστήματος, αλλά του κατά το άρθρο 5 του ν. 3163/1955 (όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 1 του ν.δ/τος 183/1973) οργάνου, δηλαδή του Διευθυντή της παρά τη Διοικήσει του πιο πάνω Ιδρύματος Υπηρεσίας Συντάξεων, του οποίου οι πράξεις υπόκεινται σε ένσταση ενώπιον της Επιτροπής Ελέγχου Πράξεων Κανονισμού Συντάξεων του Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους, οι αποφάσεις της οποίας προσβάλλονται περαιτέρω με έφεση ενώπιον του Ελεγκτικού Συνεδρίου (βλ. απόφ. Ολομ. Ε.Σ. 4924/2013).

4. Στην υπό κρίση υπόθεση, το δικάσαν Τμήμα δέχθηκε, κατά την ανέλεγκτη αναιρετικά περί τα πράγματα κρίση του, τα ακόλουθα πραγματικά περιστατικά: Με τη .../2.9.2002 πράξη της Διευθύντριας Συντάξεων Προσωπικού ΝΠΔΔ του Ι.Κ.Α. κανονίστηκε στην τότε εκκαλούσα και ήδη αναιρεσίβλητη, χήρα του αποβιώσαντος συνταξιούχου του Ιδρύματος με το ειδικό καθεστώς του ν. 3163/1955, πρώην τακτικού υπαλλήλου του Π.Ι.Κ.Π.Α., σύνταξη γήρατος από μεταβίβαση. Ακολούθως, με την από 30.3.2004 αίτησή της προς το Ι.Κ.Α. η ανωτέρω ζήτησε τη χορήγηση σ' αυτήν "επιδόματος απολύτου αναπηρίας" και επικουρικά, σε περίπτωση που απορριφθεί το κύριο αίτημά της, να της χορηγηθεί "επίδομα παραπληγίας". Η Διευθύντρια της Διεύθυνσης Συντάξεων Προσωπικού ΝΠΔΔ του Ι.Κ.Α., με τη .../9.6.2004 πράξη της, απέρριψε το αίτημα της αναιρεσίβλητης για χορήγηση

επιδόματος απόλυτης αναπηρίας, με την αιτιολογία ότι δεν υφίσταται σχετική νομοθετική πρόβλεψη για τη χορήγησή του στους συνταξιούχους του ν. 3163/1955, ενώ παρέπεμψε το αίτημα για χορήγηση του παραπληγικού ή τετραπληγικού επιδόματος στο Υποκατάστημα Ι.Κ.Α. Η Πρωτοβάθμια Υγειονομική Επιτροπή του Ι.Κ.Α., στην οποία παραπέμφθηκε, αποφάνθηκε, με την .../18.5.2004 γνωμάτευσή της, ότι η αναιρεσίβλητη παρουσίαζε “Εξωπυραμидική συνδρομή υπό αγωγή. Αδυναμία αυτοεξυπηρετήσεως και βαδίσεως. Δεν παρουσιάζει παρά ή τετραπληγίαν και δεν εμπίπτει στις διατάξεις του νόμου 1140/81 αρ. 42. Φέρει ΠΑ>80% (άνω του ογδόντα τοις %) και δικαιούται το επίδομα Α/Α από 31-3-04 έως 31-3-06, ήτοι (2) δύο έτη από αιτήσεως”. Ακολούθως, η Δευτεροβάθμια Υγειονομική Επιτροπή του Ι.Κ.Α., στην οποία προσέφυγε η αναιρεσίβλητη, με την .../22.10.2005 γνωμάτευσή της, επικύρωσε τη γνωμάτευση της Πρωτοβάθμιας Επιτροπής. Κατόπιν αυτού, ο Διευθυντής του Περιφερειακού Υποκαταστήματος Συντάξεων Αθηνών του Ι.Κ.Α., με την .../11.3.2005 απόφασή του, απέρριψε το αίτημα της αναιρεσίβλητης για τη χορήγηση του εξωϊδρυματικού επιδόματος. Κατά της απόφασης αυτής η τελευταία υπέβαλε ένσταση στην Τοπική Διοικητική Επιτροπή του ίδιου Υποκαταστήματος, η οποία απορρίφθηκε, ως εκπρόθεσμη, με την .../17.1.2006 απόφαση της εν λόγω Επιτροπής. Την απόφαση αυτή η αναιρεσίβλητη προσέβαλε με προσφυγή ενώπιον του Διοικητικού Πρωτοδικείου Αθηνών, το οποίο παρέπεμψε την «προσφυγή» προς εκδίκαση λόγω αρμοδιότητας ενώπιον του Ελεγκτικού Συνεδρίου.

5. Με τα δεδομένα αυτά το δικάσαν Τμήμα, αφού, κατ’ ορθή εκτίμηση του δικογράφου, έκρινε ότι αυτό αποτελεί έφεση, την έκανε δεκτή για τον

αυτεπαγγέλτως εξεταζόμενο λόγο της αναρμοδιότητας του εκδόντος την προσβληθείσα πράξη οργάνου. Ειδικότερα, έκρινε ότι, επειδή η αναιρεσίβλητη είχε συνταξιοδοτηθεί με το ειδικό καθεστώς του ν. 3163/1955, αρμόδιο όργανο να κρίνει το αίτημά της για χορήγηση του εξωϊδρυματικού επιδόματος του άρθρου 42 παρ. 1 του ν. 1140/1981 δεν ήταν ο Διευθυντής του Υποκαταστήματος Συντάξεων Αθηνών και κατ' ένσταση η Τοπική Διοικητική Επιτροπή του ίδιου Υποκαταστήματος, αλλά ο Διευθυντής παρά τη Διοικήσει του Ιδρύματος Κοινωνικών Ασφαλίσεων Υπηρεσίας Συντάξεων και κατ' ένσταση η Επιτροπή Ελέγχου Πράξεων Κανονισμού Συντάξεων του Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους.

6. Το αναιρεσίβλητον επιδιώκει την ακύρωση της πληττόμενης απόφασης, προβάλλοντας ότι κατ' εσφαλμένη ερμηνεία και εφαρμογή του νόμου και με πλημμελή αιτιολογία, η αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση δέχθηκε ότι δεν έχει αρμοδιότητα ο Διευθυντής του Υποκαταστήματος Συντάξεων Αθηνών και κατ' ένσταση η Τοπική Διοικητική Επιτροπή του ίδιου Υποκαταστήματος, δεδομένου ότι, σύμφωνα με την παρ. 2 του άρθρου 16 του ν. 2042/1992, το επίμαχο επίδομα χορηγείται στους συνταξιούχους που υπάγονται στο ειδικό καθεστώς του ν. 3163/1955 με τις ίδιες προϋποθέσεις που χορηγείται και στους λοιπούς ασφαλισμένους. Ο λόγος αυτός πρέπει να απορριφθεί ως αβάσιμος. Ειδικότερα, δεδομένου ότι η αναιρεσίβλητη είχε συνταξιοδοτηθεί με το ειδικό καθεστώς του ν. 3163/1955, ορθώς και με νόμιμη αιτιολογία το δικάσαν Τμήμα έκρινε ότι αρμόδιο όργανο να αποφανθεί επί του αιτήματός της για χορήγηση του εξωϊδρυματικού επιδόματος ήταν ο Διευθυντής της παρά τη Διοικήσει του Ιδρύματος Κοινωνικών Ασφαλίσεων Υπηρεσίας Συντάξεων και κατ' ένσταση η

Επιτροπή Ελέγχου Πράξεων Κανονισμού Συντάξεων του Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους, χωρίς να ασκεί επιρροή στην αρμοδιότητα του οργάνου το γεγονός ότι οι ουσιαστικές προϋποθέσεις χορήγησης του εν λόγω επιδόματος είναι κοινές για τους ασφαλισμένους που συνταξιοδοτήθηκαν με το ειδικό καθεστώς του ν. 3163/1955 και για τους λοιπούς ασφαλισμένους.

7. Περαιτέρω, προβάλλεται ότι κατά παράβαση ουσιώδους τύπου της διαδικασίας η αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση προέβη στην έρευνα της αρμοδιότητας του εκδόσαντος την προσβληθείσα πράξη οργάνου, ενώ όφειλε να απορρίψει την έφεση, δοθέντος ότι με την προσβληθείσα με την έφεση απόφαση της Τοπικής Διοικητικής Επιτροπής του Περιφερειακού Υποκαταστήματος Συντάξεων Αθηνών του Ι.Κ.Α. απορρίφθηκε η ένσταση που είχε υποβάλει η αναιρεσίβλητη ενώπιον της Επιτροπής ως απαράδεκτη, λόγω εκπρόθεσμης άσκησης της, εξίμισι μήνες μετά την πάροδο της ανατρεπτικής προθεσμίας των τριών μηνών που ορίζεται στο άρθρο 39 παρ. 2 του Κανονισμού Ασφαλιστικής Αρμοδιότητας του Ι.Κ.Α.. Ο λόγος αυτός πρέπει να απορριφθεί ως αβάσιμος, καθόσον αφενός μεν το Δικαστήριο, κατ' ενάσκηση της ευχέρειας που του παρέχεται με το άρθρο 49 του π.δ. 1225/1981, μπορεί να ελέγχει αυτεπαγγέλτως πλημμέλειες αναγόμενες στο νόμο βάσιμο της προσβαλλόμενης πράξης, όπως είναι η αρμοδιότητα του εκδόσαντος αυτή οργάνου, αφετέρου η κρίση ενός οργάνου για το εμπρόθεσμο ή μη ασκηθείσας ενώπιόν του ένστασης συναρτάται απολύτως με το εάν το όργανο αυτό είναι αρμόδιο να αποφανθεί κατ' ένσταση επί του υποβληθέντος συνταξιοδοτικής φύσεως αιτήματος.

8. Τέλος, προβάλλεται ότι η έφεση ενώπιον του δικάσαντος Τμήματος ασκήθηκε αλυσιτελώς, διότι το αίτημα περί χορήγησης του επίμαχου επιδόματος

παραπληγίας είναι ιατρικής φύσης και ανήκει στην αποκλειστική αρμοδιότητα των αρμόδιων υγειονομικών επιτροπών του Ι.Κ.Α., των οποίων οι σχετικές γνωματεύσεις δεσμεύουν ως προς το κριθέν από αυτές ιατρικής φύσεως θέμα, τόσο τα ασφαλιστικά όργανα, όσο και τα δικαστήρια καθώς και ότι η κύρια αίτηση της αναιρεσίβλητης για χορήγηση του επιδόματος απολύτου αναπηρίας έχει ήδη απαντηθεί με άλλη απόφαση, τη .../9.6.2004 πράξη της Διεύθυνσης Συντάξεων Προσωπικού ΝΠΔΔ του Ι.Κ.Α., η οποία ήταν αυτοτελώς προσβλητή, πλην όμως η αναιρεσίβλητη δεν την προσέβαλε. Ο λόγος αυτός, με τον οποίο δεν προβάλλεται συγκεκριμένη αιτίαση στα κριθέντα με την πληττόμενη απόφαση, δεν υπάγεται στο ρυθμιστικό περιεχόμενο των περιοριστικώς αναφερόμενων στο άρθρο 115 του π.δ. 1225/1981 λόγων αναίρεσης και ως εκ τούτου είναι απορριπτέος ως απαράδεκτος.

9. Κατ' ακολουθίαν των ανωτέρω και εφόσον δεν προβάλλεται άλλος λόγος αναιρέσεως, η υπό κρίση αίτηση πρέπει να απορριφθεί, ως αβάσιμη στην ουσία.

Για τους λόγους αυτούς

Απορρίπτει την αίτηση.

Κρίθηκε και αποφασίστηκε στην Αθήνα, στις 20 Μαρτίου 2019.

Η ΠΡΟΕΔΡΟΣ

ΑΝΔΡΟΝΙΚΗ ΘΕΟΤΟΚΑΤΟΥ

Η ΕΙΣΗΓΗΤΡΙΑ ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ

ΓΕΩΡΓΙΑ ΠΑΠΑΝΑΓΟΠΟΥΛΟΥ

Η ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ

ΕΛΕΝΗ ΑΥΓΟΥΣΤΟΓΛΟΥ

Δημοσιεύθηκε σε δημόσια συνεδρίαση στο ακροατήριό του, στις 4 Δεκεμβρίου 2019.

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ

ΙΩΑΝΝΗΣ ΣΑΡΜΑΣ

Η ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ

ΕΛΕΝΗ ΑΥΓΟΥΣΤΟΓΛΟΥ